

Πολιτική Οικονομία

Ενότητα 13: Διεθνοποίηση και Παγκοσμιοποίηση

Πολυξένη Ράγκου

Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΚΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Διεθνοποίηση και Παγκοσμιοποίηση

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα ενότητας

---

1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση.
2. Παγκοσμιοποίηση.
3. Αλλαγές στις διαδικασίες εργασίας και παραγωγής.
4. Καταπολέμηση του πληθωρισμού κόστους.

Σκοποί ενότητας

- Γνωριμία με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη λειτουργία της.
- Εξοικείωση με έννοιες που αφορούν την παγκοσμιοποίηση και κατανόηση των επιπτώσεων της.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση

- Είναι μια ένωση ορισμένων κρατών της Ευρώπης, η οποία επιδιώκει κυρίως οικονομικούς, κοινωνικούς, αλλά και πολιτικούς στόχους.
- Ειδικότερα, σύμφωνα με τη σχετική Συνθήκη που έχουν υπογράψει τα κράτη-μέλη της, η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδιώκει τους επόμενους στόχους:

Στόχοι Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Να προωθήσει την ισόρροπη και σταθερή οικονομική και κοινωνική πρόοδο των κρατών-μελών της.
2. Να επιβεβαιώσει την ταυτότητα της ως ένα ενιαίο σύνολο στη διεθνή σκηνή.
3. Να ενισχύσει την προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των υπηκόων των κρατών-μελών.
4. Να αναπτύξει στενή συνεργασία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων.

Μέτρα Ευρωπαϊκής Ένωσης (1/4)

1. Έχουν καταργήσει τους δασμούς και όλα τα άλλα εμπόδια στη διακίνηση των προϊόντων και των παραγωγικών συντελεστών ανάμεσα τους, έχουν δηλ. δημιουργήσει ένα ενιαίο χώρο χωρίς σύνορα, όπου διακινούνται ελεύθερα τα αγαθά, οι υπηρεσίες, οι εργαζόμενοι και τα κεφάλαια.
2. Έχουν υιοθετήσει κοινό εξωτερικό δασμολόγιο έναντι των τρίτων χωρών και ασκούν έναντι τους κοινή εμπορική πολιτική.

Μέτρα Ευρωπαϊκής Ένωσης (2/4)

3. Έχουν εναρμονίσει, σε μεγάλη έκταση, τις νομοθεσίες τους στο φορολογικό τομέα αλλά και σε πολλούς άλλους τομείς, ώστε να μην παρεμποδίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων και των παραγωγικών συντελεστών μέσα στην Ένωση.
4. Έχουν αναπτύξει μια σειρά από κοινές οικονομικές και κοινωνικές πολιτικές, οι οποίες αντικατέστησαν ή απλώς συμπληρώνουν εθνικές πολιτικές σε διάφορους τομείς, λ.χ. στη γεωργία, στη βιομηχανία, στο περιβάλλον κ.ά..

Μέτρα Ευρωπαϊκής Ένωσης (3/4)

5. Έχουν δημιουργήσει μεταξύ τους οικονομική και νομισματική Ένωση, στο πλαίσιο της οποίας συντονίζουν στενά τις οικονομικές τους πολιτικές και εφαρμόζουν ενιαία νομισματική πολιτική, με ένα κοινό νόμισμα το ευρώ.
6. Παράλληλα με την εθνική ιθαγένεια, έχουν υιοθετήσει μια δεύτερη ιθαγένεια, την ιθαγένεια της Ένωσης, η οποία δημιουργεί ορισμένα δικαιώματα και υποχρεώσεις σε όλους τους πολίτες της Ένωσης.

Μέτρα Ευρωπαϊκής Ένωσης (4/4)

7. Συνεργάζονται και έχουν κάνει αρκετά βήματα προς την κατεύθυνση της δημιουργίας κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, με στόχο την αποτελεσματικότερη άσκηση εξωτερικής πολιτικής και την ενίσχυση της ασφάλειας των πολιτών της Ένωσης.
8. Συνεργάζονται στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, με στόχο την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων εσωτερικής ασφάλειας.

Τα βασικά όργανα της ΕΕ

- Δημιουργήθηκαν για την πραγματοποίηση των σκοπών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι ορισμένα όργανα και έχουν υπερεθνικές αρμοδιότητες.
- Ονομάζονται και κύρια όργανα ή θεσμοί .
- Είναι πέντε: το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, η Επιτροπή, το Δικαστήριο και το Ελεγκτικό Συνέδριο.
- Τα κύρια αυτά όργανα επικουρούνται από μια σειρά επικουρικά όργανα και άλλους οργανισμούς.

Οι Πράξεις των Οργάνων της Ένωσης

- Διακρίνονται σε τέσσερις βασικές κατηγορίες:
  1. οι κανονισμοί
  2. οι οδηγίες
  3. οι αποφάσεις
  4. οι γνώμες

Κανονισμοί

- Ο κανονισμός περιλαμβάνει ρυθμίσεις που πρέπει να εφαρμοστούν υποχρεωτικά από όλα τα κράτη-μέλη ως έχουν, χωρίς να χρειάζεται να ληφθεί οποιαδήποτε άλλη απόφαση από τα αρμόδια εσωτερικά νομοθετικά όργανα των κρατών-μελών.

Οδηγίες

- Η οδηγία περιλαμβάνει επίσης ρυθμίσεις που δεσμεύουν τα κράτη-μέλη να τις εφαρμόσουν.
- Η δέσμευση όμως αφορά το τελικό αποτέλεσμα και όχι τον τρόπο με τον οποίο θα επιτευχθεί αυτό, γιατί τα κράτη-μέλη πρέπει να υλοποιήσουν με δική τους εσωτερική νομοθεσία τις ρυθμίσεις που προβλέπει η οδηγία.

Αποφάσεις και γνώμες

- Η απόφαση περιλαμβάνει επίσης ρυθμίσεις δεσμευτικού χαρακτήρα γι' αυτούς προς τους οποίους απευθύνεται, πρόκειται όμως για πράξη με σχετικά περιορισμένο βεληνεκές, διότι αφορά ένα μόνο κράτος-μέλος ή ένα συγκεκριμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο μέσα σε κάποιο κράτος-μέλος.
- Τέλος, η γνώμη δεν έχει δεσμευτικό χαρακτήρα αλλά αποτελεί απλώς τις απόψεις κάποιου κοινοτικού οργάνου, συνήθως της Επιτροπής, σχετικά με ένα θέμα.

Τα έσοδα της Κοινότητας (1/2)

Προέρχονται από τις εξής πηγές:

1. Τους δασμούς, που επιβάλλονται στις εισαγωγές από τρίτες χώρες και που αποτελούν σήμερα περίπου το 1/5 των συνολικών εσόδων της Ένωσης.
2. Τα γεωργικά τέλη, δηλ. όλα τα τέλη που επιβάλλονται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής, τα οποία όμως αποτελούν ένα σχετικά περιορισμένο ποσοστό (περίπου 2 %) των συνολικών εσόδων της.

Τα έσοδα της Κοινότητας (2/2)

3. Τα έσοδα από το ΦΠΑ, που υπολογίζονται με συντελεστή 1,4% πάνω στη βάση του φόρου αυτού σε όλη την Ένωση και συμβάλλουν περίπου κατά 15% στα συνολικά έσοδα της Ένωσης.
4. Τις συνεισφορές των κρατών-μελών με βάση το ΑΕΠ, που αποτελούν ένα συμπληρωματικό πόρο των εσόδων από το ΦΠΑ και υπολογίζονται με βάση το ΑΕΠ κάθε κράτους - μέλους οι οποίες αποφέρουν πάνω από το 65% των συνολικών εσόδων της Ένω-σης.
5. Λοιπά έσοδα που προέρχονται από διάφορες πηγές και αποτελούν το 10% περίπου των συνολικών εσόδων.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Παγκοσμιοποίηση

Ορισμός Παγκοσμιοποίησης

- Η παγκοσμιοποίηση θα μπορούσε να ορισθεί ως η διαδικασία διεύρυνσης, εμβάθυνσης και επιτάχυνσης της οικουμενικής διασύνδεσης όλων των πλευρών της σύγχρονης κοινωνικής ζωής ή πιο απλά ως η διαδικασία ενοποίησης της οικονομικής, τεχνολογικής, πολιτικής, πολιτιστικής, περιβαλλοντικής κλπ, σφαίρας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Γιατί διεθνοποίηση;

- Προκρίνεται ο όρος διεθνοποίηση αντί της παγκοσμιοποίησης και προωθείται η έννοια της περιφριοποίησης, που υπογραμμίζει τη συνέχιση της κυριαρχίας του εθνικού κράτους στο παγκόσμιο σύστημα όσο και αν η κυριαρχία αυτή έχει υποστεί διαφοροποιήσεις και μεταλλάξεις σε σχέση με τα παραδοσιακά πρότυπα.

Βασικά χαρακτηριστικά της παγκοσμιοποίησης (1/5)

- Η ανάδειξη της πληροφόρησης ως κύριας πηγής παραγωγικότητας και εξουσίας.
- Η επικέντρωση της τεχνολογικής καινοτομίας και της οργανωτικής μεταβολής στην ευελιξία και την προσαρμοστικότητα.
- Η αυξημένη σπουδαιότητα του χρηματιστικού κεφαλαίου και της ταχύτητας διεξαγωγής των χρηματιστικών συναλλαγών.

Βασικά χαρακτηριστικά της παγκοσμιοποίησης (2/5)

- Η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων αναφορικά με τη λήψη αποφάσεων και την άσκηση οικονομικής πολιτικής από εθνικά σε υπερεθνικά κέντρα εξουσίας (Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, Παγκόσμια Τράπεζα, Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, Διεθνές Γραφείο Εργασίας κλπ).
- Η κατάργηση των φραγμών στο εμπόριο και τις επενδύσεις.

Βασικά χαρακτηριστικά της παγκοσμιοποίησης (3/5)

- Η αποδοχή από όλες τις χώρες κοινών κανόνων με στόχο τη μεγιστοποίηση του κέρδους και τη βελτίωση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας καθώς και την εξασφάλιση της βοήθειας της πολιτείας στην πολιτική αυτής, που εκδηλώνεται με προγράμματα ιδιωτικοποιήσεων και αποκαθήλωσης του κράτους προνοίας.

Βασικά χαρακτηριστικά της παγκοσμιοποίησης (4/5)

- Η διάχυση κοινών πολιτιστικών αξιών ταυτόχρονα με την εμφάνιση εθνικιστικών τάσεων, πολιτιστικών συγκρούσεων και κοινωνικών κινημάτων.
- Η ενσωμάτωση της Ανατολικής Ευρώπης αλλά και των κομμουνιστικών χωρών της Άπω Ανατολής στο παγκόσμιο σύστημα αγοράς.

Βασικά χαρακτηριστικά της παγκοσμιοποίησης (5/5)

- Ο καταλυτικός ρόλος της τεχνολογικής προόδου ειδικά στις μεταφορές, τις επικοινωνίες και την πληροφόρηση με την αύξηση της ταχύτητας και τη μείωση του κόστους μεταβίβασης χρήματος και πληροφοριών και διακίνησης αγαθών, υπηρεσιών, χρηματιστικού και βιομηχανικού κεφαλαίου και προσώπων (οι φραγμοί που αντιμετώπιζει η διακίνηση της εργασίας εξακολουθούν να είναι σημαντικοί).

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Αλλαγές στις διαδικασίες εργασίας και παραγωγής

Αλλαγές στις διαδικασίες εργασίας και παραγωγής (1/14)

- Οι κύριες μεταβολές, που έχουν επέλθει στην δομή και την οργάνωση των διαδικασιών της εργασίας και της παραγωγής είναι τρεις :
1. Η μετάβαση από το Φορντικό υπόδειγμα της μαζικής παραγωγής προϊόντων μαζικής κατανάλωσης σε μεγάλες μονάδες παραγωγής στο μεταΦορντικό σύστημα της ευέλικτης παραγωγής προϊόντων ποιότητας σε μικρές, εξειδικευμένες μονάδες.

Αλλαγές στις διαδικασίες εργασίας και παραγωγής (2/14)

- Η διεύρυνση των μεσοαστικών στρωμάτων και τα αυξημένα εισοδήματα επέδρασαν πάνω στα πρότυπα κατανάλωσης. Οι καταναλωτές τώρα ενδιαφέρονται περισσότερο για την ποιότητα παρά για το κόστος των αγαθών και των υπηρεσιών και η παραγωγή κατά συνέπεια κατευθύνεται προς λιγότερο τυποποιημένες και περισσότερο ευέλικτες στρατηγικές.

Αλλαγές στις διαδικασίες εργασίας και παραγωγής (3/14)

- Η μετάβαση από το Φορντικό στο μετα-Φορντικό υπόδειγμα έκανε επίσης δυνατό τον διαχωρισμό της εργασιακής διαδικασίας από τον διευθυντικό έλεγχο, οργανωτικά και χωρικά.
- Η μετάβαση τέλος συνοδεύτηκε και από την αλλαγή του ιδεολογικού υποβάθρου της οικονομικής πολιτικής με το πέρασμα από τον κεϋνσιανό στο νεοφιλελεύθερο τρόπο σκέψης.

Αλλαγές στις διαδικασίες εργασίας και παραγωγής (4/14)

- Η εξέλιξη αυτή, που εμφανίζεται στη δεκαετία 1970 λόγω της πετρελαϊκής κρίσης και την αδυναμία των κεϋνσιανών εργαλείων αντιμετώπισης της κρίσης, ενισχύεται από την κατάρρευση των κομμουνιστικών καθεστώτων της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, την ήττα της σοσιαλιστικής και το θρίαμβο της νεοφιλελεύθερης ιδεολογίας, με συνέπεια την προώθηση πολιτικών απορρύθμισης των αγορών, λιγότερου κράτους κλπ.

Αλλαγές στις διαδικασίες εργασίας και παραγωγής (5/14)

- Παράλληλα η κρίση επεκτείνεται και στο εθνικό κράτος, το οποίο έχασε τον αυτόνομο έλεγχο της εθνικής οικονομίας.
- Από την άλλη μεριά αναπτύσσονται τα νέα κοινωνικά κινήματα, τα οποία με τη δικτύωση τους σε παγκόσμιο επίπεδο αμφισβητούν το νεοφιλελεύθερο χαρακτήρα της παγκοσμιοποίησης.

Αλλαγές στις διαδικασίες εργασίας και παραγωγής (6/14)

2. Η μετατόπιση της έμφασης από τη βαριά βιομηχανία στη βιομηχανία υψηλής τεχνολογίας και η αντικατάσταση του ενεργοβόρου μηχανήματος με τη γνώση και τη πληροφόρηση ως κεντρικών στοιχείων της διαδικασίας της παραγωγής και της συσσώρευσης.

Αλλαγές στις διαδικασίες εργασίας και παραγωγής (7/14)

- Ενώ κατά τη βιομηχανική επανάσταση η μηχανή αντικατέστησε το ανθρώπινο χέρι κατά την πληροφοριακή επανάσταση το ανθρώπινο μυαλό αντικαθίσταται με τον υπολογιστή.
- Η πληροφοριοποίηση συρρικνώνει κοινωνικές και χωρικές αποστάσεις, συμπιέζει το χρόνο και διευκολύνει την ανάπτυξη εταιρικών δικτύων, συμβάλλει στην αύξηση της κινητικότητας (συν.)

Αλλαγές στις διαδικασίες εργασίας και παραγωγής (8/14)

- (συν.) και της ταχύτητας μεταφοράς του χρηματιστικού κεφαλαίου και παίζει καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη νέων χρηματιστικών συστημάτων και αγορών.
- Αξιοσημείωτη είναι επίσης η αυξανόμενη σπουδαιότητα του τομέα των υπηρεσιών, λόγω της αναβάθμισης του ρόλου των χρηματοοικονομικών, ερευνητικών και διοικητικών δραστηριοτήτων στην (συν.)

Αλλαγές στις διαδικασίες εργασίας και παραγωγής (9/14)

- (συν.) παραγωγική διαδικασία από τη μια και της ανοδικής τάσης της ζήτησης προσωπικών υπηρεσιών, ειδικά στα μεγάλα αστικά κέντρα, που οφείλεται στη διεύρυνση της μεσοαστικής τάξης.
- Η πληροφοριοποίηση, η αποβιομηχάνιση, η ανάπτυξη του τριτογενούς τομέα και η αυξανόμενη σπουδαιότητα των χρηματιστικών υπηρεσιών έχουν οδηγήσει ορισμένους θεωρητικούς να κάνουν λόγο για τη μεταβιομηχανική κοινωνία της πληροφόρησης, μια θέση που έχει γίνει στόχος έντονης κριτικής.

Αλλαγές στις διαδικασίες εργασίας και παραγωγής (10/14)

3. Η αύξηση του βαθμού ευελιξίας και κατακερματισμού των αγορών εργασίας, που οφείλεται στην αυτοματοποίηση και την πληροφοριοποίηση της παραγωγής.

Αλλαγές στις διαδικασίες εργασίας και παραγωγής (11/14)

- Η ευελιξία οδηγεί σε νέες μορφές απασχόλησης, όπως πχ η προσωρινή και η μερική απασχόληση και ο δυαδισμός στον κατακερματισμό των αγορών στη βάση εθνικής καταγωγής, φύλου, ηλικίας και άλλων διαχωριστικών γραμμών.
- Πρόκειται για μεταβολές, που αλλάζουν την ίδια την εργασιακή διαδικασία και τη δομή της απασχόλησης δημιουργώντας νέου τύπου εργάτες.

Αλλαγές στις διαδικασίες εργασίας και παραγωγής (12/14)

- Μαζί, όμως, με τις αλλαγές της εργασιακής διαδικασίας αλλάζουν και οι ταξικές σχέσεις.
- Οι ταξικές αντιθέσεις τώρα δεν βασίζονται αποκλειστικά και μόνο στην κατοχή και τον έλεγχο των μέσων παραγωγής αλλά και σε εντεινόμενο ρυθμό στη πρόσβαση στην πληροφορία και τη χρήση της.
- Οι παραδοσιακοί ταξικοί διαχωρισμοί δεν είναι τώρα εύκολα διακριτοί και τα πρότυπα του κοινωνικού διαχωρισμού έχουν αλλάξει ριζικά.

Αλλαγές στις διαδικασίες εργασίας και παραγωγής (13/14)

- Αυξημένες εισοδηματικές φιλοδοξίες, προσδοκίες επαγγελματικής εξέλιξης και κοινωνικής ανέλιξης, υψηλότερο επίπεδο ζωής, κοινωνική προστασία παρά την κρίση που τη χαρακτηρίζει έχουν διευρύνει την μεσαία τάξη των αναπτυγμένων χωρών τουλάχιστον σε όρους εισοδήματος και νοοτροπίας.

Αλλαγές στις διαδικασίες εργασίας και παραγωγής (14/14)

- Η εξέλιξη αυτή έχει συμβάλει στην ανάπτυξη μιας νέας τάξης, που βρίσκεται στον πυθμένα της κοινωνικής ιεραρχίας και προσφέρει προσωπικές και άλλες υπηρεσίες στα μεσοαστικά στρώματα, όπως επίσης και στα μέλη της παραδοσιακής ελίτ. Ο δυαδισμός της εργασίας και η δομική ανεργία συμβάλουν σε μια νέα πόλωση ανάμεσα σε όσους βρίσκονται στο κατώτατο και το μεσαίο-ανώτατο σκαλί της κοινωνικής-οικονομικής ιεραρχίας.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Καταπολέμηση του πληθωρισμού κόστους

Καταπολέμηση του πληθωρισμού κόστους (1/4)

Για την καταπολέμηση του πληθωρισμού κόστους έχουν επίσης προταθεί διάφοροι τρόποι αύξησης των μισθών και τιμών με βάση τη μεταβολή της μέσης παραγωγικότητας.

1. Το ποσοστό αύξησης των χρηματικών μισθών δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσοστό αύξησης της μέσης παραγωγικότητας της οικονομίας στην ίδια περίοδο.

Καταπολέμηση του πληθωρισμού κόστους (2/4)

2. Η πολιτική τιμών των διάφορων βιομηχανιών πρέπει να εξαρτάται από τις μεταβολές της παραγωγικότητας καθεμιάς βιομηχανίας, σε σχέση με τη μεταβολή της παραγωγικότητας της οικονομίας στο σύνολο της.

Καταπολέμηση του πληθωρισμού κόστους (3/4)

Συγκεκριμένα:

- i. Οι τιμές των προϊόντων των βιομηχανιών εκείνων, που η παραγωγικότητα τους αυξάνεται στο ίδιο ποσοστό, όπως του συνόλου της οικονομίας, πρέπει να παραμένουν σταθερές.
- ii. Για τις βιομηχανίες, που η παραγωγικότητα τους αυξάνεται σε ποσοστό μικρότερο από τη μέση παραγωγικότητα της οικονομίας, (συν.)

Καταπολέμηση του πληθωρισμού κόστους (4/4)

- ii. (συν.) προτείνεται αύξηση των τιμών, γιατί, εφόσον οι μισθοί αυξάνονται στο ποσοστό της μέσης παραγωγικότητας, το κόστος κατά μονάδα προϊόντος των βιομηχανιών αυτών θα ανεβεί.
- iii. Τέλος, για τις βιομηχανίες, που η παραγωγικότητα τους αυξάνεται σε ποσοστό μεγαλύτερο από το ποσοστό της μέσης παραγωγικότητας της οικονομίας, προτείνεται μείωση των τιμών, γιατί το κόστος κατά μονάδα προϊόντος μειώνεται.

Διεκδικήσιμη αγορά

- Μια αγορά (κλάδος) στην οποία η είσοδος νέων επιχειρήσεων δεν συνεπάγεται κανένα μη ανακτήσιμο κόστος χαρακτηρίζεται ως τέλεια διεκδικήσιμη αγορά.
- Ασφαλώς, πάντοτε θα υπάρχει κάποιο μη ανακτήσιμο κόστος γι' αυτό και είναι θέμα βαθμού το πόσο διεκδικήσιμη είναι μια αγορά. Όσο υψηλότερο είναι το μη ανακτήσιμο κόστος τόσο λιγότερο διεκδικήσιμη είναι η αγορά, διότι σε περίπτωση αποτυχίας, η νεοεισερχόμενη επιχείρηση θα υποστεί μεγάλες απώλειες κεφαλαίου.

Ελεύθερη είσοδος

- Ένα βασικό χαρακτηριστικό του τέλει ανταγωνισμού είναι η ελεύθερη είσοδος και έξοδος από τον κλάδο.
- Ελεύθερη είσοδος σημαίνει ότι όλες οι επιχειρήσεις, τόσο οι ήδη λειτουργούσες όσο και αυτές που είναι εκτός και επιθυμούν να εισέλθουν, έχουν πρόσβαση στην ίδια περίπου τεχνολογία, πράγμα που σημαίνει ότι έχουν τις ίδιες καμπύλες κόστους.

Ελεύθερη έξοδος

- Ελεύθερη έξοδος σημαίνει ότι η επιχείρηση που εξέρχεται δεν υφίσταται ζημίες από μη ανάκτηση του κεφαλαίου που έχει επενδύσει, σε κτίρια, εξοπλισμό κλπ. Δεν υπάρχει, δηλ., μη ανακτήσιμο κόστος.
- Για παράδειγμα, αν για την είσοδο μιας επιχείρησης σε ένα συγκεκριμένο κλάδο παραγωγής απαιτείται η αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού που δεν έχει καμία άλλη χρήση, δηλ. που η αξία μεταπώλησης του είναι μηδέν, τότε το κόστος, που συνεπάγεται η εγκατάσταση του εξοπλισμού αυτού, είναι μη ανακτήσιμο.

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Παπανικολάου Αναστάσιος
Θεσσαλονίκη, 30/ 6/ 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Πολυξένη Ράγκου.
«Περιβαλλοντική Οικονομία. Διεθνοποίηση και Παγκοσμιοποίηση». Έκδοση:
1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS441/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

